

FOAIA POPORULUI

Apare în fiecare Duminică

Cea mai veche foaie politică-poporală înființată la anul 1892 de partidul național român

Sub conducerea unui comitet

PREȚUL ABONAMENTULUI	Redacția și Administrația:	INSERATE
Pe un an Lei 14.-	Sibiu, strada Măcelarilor Nr. 12. (lângă poștă)	se primesc la BIROUL ADMINISTRAȚIEI (strada Măcelarilor Nr. 12).
Pe o jumătate de an Lei 7.-	Telefon Nr. 146.	Un șir pețit primădată 50 bani, a doua-oraă 40 bani, a treia-oraă 30 bani.
Pe un pătrar de an Lei 3.50	Adresa telegrafică: >Foaia Poporului<.	
Preț al unui Exemplar Lei - 30		

Un sat ca toate satele

E mult belșug pe sate, așa spun toți, din toate părțile și celce au fost pe sate și cari n'au fost, și celce au văzut belșugul și cari nu l'au văzut. Va fi, nu-i vorbă, mult belșug pe sate, pentru că munca se plătește bine de câțiva ani și bine se plătește tot ce iase din mâinile și din chibzuală bună a omului dela sate. Bucatele au avut preț bun, vitele s'au plătit bine, gălițele tot așa, ouăle, zarzavaturile, lâna, brânza, cu un cuvânt tot ce se face și se găsește la țară, s'a putut vinde cu prețuri fabuloase. Oamenii și-au putut plăti toate datorile pe cari le aveau și le vor fi ramas încă destule hârtiuță colorate pe fundul lăzilor, și acesta va fi belșugul, despre care se vorbește atât de mult, că ar exista pe sate.

Dacă el există, cu adevărat, n'are decât să ne bucure, pentru că aceasta formează dovada hărniciei poporului dela sate, dovada, că de și cu brațe muncitoare mai puține și poate mai puțin viguroase, s'a muncit totuși destul de mult pe sate, s'a muncit și s'a produs, și din aceea ce s'a produs, a eșit belșugul.

Dar afară de belșugul pe care-l au satele astăzi, mai este ceva ce au satele, în măsură destul de mare, mai mare decât orașele, și anume: jalea și durerea după cei ce au plecat din sat și nu s'au mai întors. E un belșug și acesta, belșug de lacrimi, care numai pe sate se poate vedea și astăzi, cum s'a văzut în întreg decursul îngrozitorului și lungului războiu. Nu e o casă la sate, în care să nu fi ramas un loc gol la masa mâine pururea veselă și nu e suflet omenesc în casă, care să nu se uite și acum cu ochii înlăcrămați la acel loc gol, gândindu-se mereu la cel ce l'a ocupat odinioară.

Din acest punct de vedere mă-necând, a mers un bun scrietor francez, domnul Robert de Flers, afară pe sate, chiar în satul său de naștere din Franța, un sat micuț și neînsemnat, ca se vadă cum se simțesc oamenii din sat acuma, după glorioasa învingere finală a trupelor franceze asupra dușmanului; și aceea ce a văzut în satul său natal, l'a înduioșat foarte mult, și s'a pus numai decât și a scris o caldă și duioasă scrisoare pentru țărani din satul său, pe care franceză. Și așa cum sunt oamenii în satul domnului Flers, sunt ei pretutindenea, nu numai în Franța, ci și la noi, în întreaga România-Mare, și așa vor fi ei și în Italia și în toate statele, cari au luat parte la războiu.

Ce a aflat domnul Flers în satul său? Istoria satului său se poate spune în două cuvinte: jale și durere! Jumătate din cei plecați la războiu nu s'a mai întors. Case întregi stau goale, pentru că moartea și acasă a făcut ravagii cumplite, nu numai pe câmpul de războiu. La primărie e afișată lista celor ce nu vor vota la alegeri. E o listă lungă, scrisă frumos și cu pioasă răbdare de învățătorul satului. Sunt dispăruții, cari nu sunt constatați ca morți, cari sunt mereu așteptați de ai lor și cu moartea cărora familiile nu vreau de loc se consimtă. Pentru că: »sergentul său l'a văzut ridicându-se dintre cei căzuți... Un prizonier întors mi-a spus că... Poate că a fost dus departe, de aceea întârzie... N'o fi avut bani de drum și trebuie se vină pe jos zi și noapte"... Așa vorbesc muerile și așteaptă, cu durerea și speranța în sân. Secretarul primăriei a șoptit însă domnului Flers următoarele: „In fie-

care zi trebuie să scriu numele (dispăruților) cu cerneală. Femeile să supără apoi, dacă preotul se prea grăbește cu cetirea și pomenirea lor la liturgie. S'a făcut tot ce s'a putut, pentru ca să li se prelungească speranța!..."

Și bietele femei sperează mereu, că totuși vor mai vedea odată pe lubiții, pe cari li așteaptă: fii, soți, tați, sperează, dar cu inima zdrobită. Nu e adevărat, că țaranul nu are simțiri dureroase. Nu și le știe el arăta și exprima, ca orășanul, însă le are, poate în măsură mai mare decât orășanul. Căci el e om dela sate e ascunsă, e tăcută, și de aceea trece cu greu, iar lacrimile se usucă încet.

Dar se ascultăm pe domnul Flers, care ne mai spune următoarele despre cele experiate în satul său natal:

„El a fost omorât la 20 Oct. 1914, — în spunea un țaran. — E mult de atunci! Acum plâng numai seara“. (Cât va fi plâns bietul om, bietul tată, mai înainte!) Trec 15—20 de ani dela moartea unuia, și ei li pomenesc mereu. Era pe vremea semănăturii, anul după moartea fratelui meu... Era pe vremea târgului mare de Sân-Petru, când trăia bietul tată-meu.. Așa vorbesc la țară. La sate nu se uită morții. Și durerea țaranului rămâne aproape de pământ, de unde vine și unde se întoarce. S'ar putea zice, că și are rădăcina în pământ.

Aducerile aminte ale sătenilor curg după anotimpuri, se amestecă cu munca câmpului, se leagă de tot ce este în cuprinsul gospodăriei. Brațele vânoase, pline de putere, n'au mai venit, și atunci se plânge lângă plug, când vitele pleacă fără stăpânul dorit, se plânge când vine secerișul, se plânge când se aduc lemne la casă, se plânge într'una, se plânge și se așteaptă se sosească cel deplâns.

La moară se duc femeile, la cărat tot femeile, iar câte un băețandru de 14—15 ani se căznește se ridică cu umerii sei slabi carul răsturnat în drum. Am cunoscut bătrâni în sat, cari de 30 de ani nu au vorbit împreună pentru cine stie ce mici neînțelegeri de ale lor, iar acuma, când îl chiamă clopotul la biserică, se duc de braț într'acolo, fiindcă feciorii lor au murit în aceeași zi, apărând Verdunul." I-a împăcat durerea!

Așa e sufletul omenesc în satul domnului Flers din Franța și așa e el și în cel mai mic sat românesc. Pentru că satenii sunt la fel, au aceleași simțiri, aceleași dureri, cari trec încet. Datorința cărturarimii este însă, să caute, ca se aline aceste dureri, să le micșoreze, pentru că cât mai curând să treacă de tot. Să se arate sătenilor, la toate ocaziunile date, câștigul cel mare pe care l'a avut neamul întreg românesc pe urma jertfelor de sânge

aduse de lubiții lor, cari nu se vor mai întoarce acasă, și atunci mândria națională va face, ca încet-încet se treacă jalea și durerea din inimile celor încă obidiți. Apoi memoria celor căzuți pentru neam trebuie eternizată pretutindenea. Pe zidurile flecării biserici românești să se așeze câte o tablă, pe care se fie trecute și date generațiilor viitoare numele tuturor celor duși din sat și neltoși, tuturor eroilor și martirilor noștri, cari cu scump sângele lor ne-au câștigat libertățile de cari ne bucurăm astăzi toți cei remași în viață și de cari se vor bucura și mai mult cei ce ne vor urma nouă. Se pot ridica apoi și alte monumente pe sate și se pot sădi pomi întru aducerea aminte a celor ce nu vor mai veni în sat, și toate acestea vor contribui mult la alinaerea durerilor acelora, cari și astăzi plâng după aceia cari li-au fost dragi și pe cari nu li pot uita.

să civilă și militară. Regele și Regina, urmași de președintele consiliului de ministri, generalul Văitoianu, înaintează spre tribună. De odată izbucnește un ropot puternic de aplause și de strigări: „Trăiască Regele nostru!“ Ovațiunile acestea durează mai multe minute. Ele sunt oșite din sufletele celor 14 milioane de Români, uniți acum pentru totdeauna într'un stat și sub un singur domnitor. La un moment dat domnul N. Iorga strigă: „Trăiască Regele țărănilor!“ și aplausele și manifestările de alipire și de dragoste încep de nou. După potolirea lor, Majestatea Sa, Regele Ferdinand, începe citirea mesajului de tron, cu glas sigur, sonor și pătrunzător până în colțurile îndepărtate ale salei. Mesajul a avut următorul cuprins:

*Domnilor Deputați,
Domnilor Senatori,*

În aceste clipe înălțate pentru neamul românesc, sunt mândru aflându Mă în mijlocul Domnilor voastre. În mijlocul reprezentanților din vechiul Regat, Basarabia, Bucovina, Ardeal, Maramureș, Crișana și Banat, unde pentru vece în Statul Român, și din tot sufletul vă urez tuturor: „Bine vieni!“

la acel car, prin truda, prin vitejia și prin jertfele lor, au luptat pentru întregirea neamului. Amintirea lor va rămâne veșnic acampă tuturor Românilor. Sfântă, mai presus de toate, vom păstra pe acelora, cari și au jertfit viața sau puterile de muncă. De aceștia și de urmașii lor Statul va avea o deosebită grijă.

Credința noastră nestramutată în virtuțile poporului și ostașului român și-a găsit răsplata prin împlinirea idealului național.

Această credință nu m'a părăsit nici odată, nici în momentele de restițe, nici pe vremea încercărilor sufletești celor mai grele. Mai caldă ca ori când este dragostea Mea pentru oștre, pe care, recunoscător și mândru, o împărtășesc cu țara întreagă.

Acum nouă ne revine înalta datorie de a pune așezământul viitor al Patriei pe temelii solide, astfel, ca poporul român să rămână neclintit sentinela civilizației latine la răsăritul Europei.

Astăzi, mai mult ca ori când, se cere unirea sacră a tuturor Românilor iubitori de țară pentru deslegarea problemelor interne și externe, cari ne stau în față. De aceea, fac un apel calduros la toți, să pună toată inima și toată râvna pentru dezvoltarea și întărirea șezământului României-Mari, dovedind astfel, că jertfele de pe câmpul de luptă nu au fost în zadar.

*Domnilor Deputați,
Domnilor Senatori,*

Cu dăncă multumire sufletească constat, că alegerile s'au făcut în toate ținuturile României Mari în liniștea și ordinea cea mai deplină, ca toate că aceste alegeri au avut loc în mijlocul preocupărilor celor mai grave, în lăuntru și în afară. Poporul Român, care a dat strălucită dovadă de bărbăție cu care esse gata să apere țara ca oțeaș, a dovedit și înțelapelnă străbună, cu care este hotărât să păzească ordinea și legalitatea în lăuntru, ca cetățean.

Sunt convins, că această pildă dată de popor va fi urmată de toți bărbații politici, fără deosebire de partide și păreri, în împrejurările mari și grele prin cari trecem, și că, unindu-se laolaltă, vor avea grijă numai de interesele Patriei.

*Domnilor Deputați,
Domnilor Senatori,*

Am intrat în răzbelul mondial, cel mai mare și cel mai aprig care s'a pomenit în istoria lumii, pentru că așa cerea onoarea noastră, datoria și dreptatea cauzei noastre. Alături de glorioșii și Aliați, România este astăzi printre învingătorii lumii.

Deschiderea corpurilor legiuitoare române.

— O zi istorică. — Parlamentul unirei. — Mesajul de tron. — Ședința camerei. — Ședința senatului. —

De când n'am mai putut scoate foaie, din pricina grevei culegătorilor tipografi, care grevea țara acum a fost sfârșit, în urma înțelegerii la care s'a ajuns între patroni și muncitori, multe lucruri s'au întâmplat, asupra cărora va trebui să revenim pe rând. În fruntea lor stau alegerile pentru parlamentul României întregite, cari alegeri la noi s'au sevărsit în 2 Noemvrie pentru Adunarea deputaților și în 7 Noemvrie pentru Senat. Au decurs în cea mai deplină ordine și cu puține excepțiuni au fost aleși pretutindenea candidații partidului național român, recomandați alegătorilor de comitetul central al partidului. Iși au apoi și Sașii reprezentanții lor în parlamentul român, asemenea și Șvabii din Banat, iar în Secuime au fost aleși și câșiva Unguri. În perfectă ordine au decurs alegerile și în celelalte provincii ale României-Mari, în Bucovina, Basarabia și în vechiul regat, cu toate că în vechiul regat partidele opoziționale s'au abținut dela alegeri, pe motivul, că guvernul care le conduce, guvernul de generali, nu ar fi guvern constituțional.

În general se poate spune că voința poporului s'a manifestat pretutindenea la aceste alegeri, făcute pe temelii votului obștesc, și că parlamentul de acuma al României-Mari poate fi cu drept cuvânt considerat de parlamentul țării, de parlamentul neamului întreg românesc.

Deputații și senatorii noștri, din Ardeal, Banat și ținuturile românești din Ungaria, s'au întrunit în 16 Noemvrie aici în Sibiu, unde au ținut consfătuiri, apoi în 18 Noemvrie au plecat cu tren special la București, pentru a fi de față la deschiderea parlamentului.

Tot cam pe atunci au sosit la București și deputații și senatorii din Basarabia, Bucovina și din vechiul regat, pentru că toți împreună se participe la actul cel mai însemnat în istoria neamului nostru, la deschiderea parlamentului unirei, în care e reprezentat neamul întreg românesc.

Aceasta zi însemnată și istorică a fost ziua de 20 Noemvrie, aici atunci s'a făcut deschiderea solemnă a corpurilor legiuitoare române, în palatul Ateneului din București.

Din acest grilej, orașul București a îmbrăcat haine de sărbătoare în această zi memorabilă. Toate casele au fost frumos împodobite cu steaguri naționale și lumea multă era postată pe străzile, cari duc la Mitropolie și la Ateneu, pentru a vedea cortegiul regal. Deputații și senatorii formau grupuri pe străde, după provinciile de cari se țin și așteptau apropierea vremii, ca se meargă la Mitropolie, la oficierea serviciului divin, și apoi la Ateneu, la deschiderea parlamentului. Pe la orele 10 urcă toți trăsurile ori automobilele și pleacă la Mitropolie, unde se adună toți ministrii, toți funcționarii înalți ai statului și alt public ales și numărös. Serviciul divin se începe la orele 10 și jumătate. Îl oficiază visariul Mitropoliei, P. S. Sa, Arhierul Platon. Onorurile militare le-a dat o companie din regimentul 4 de infanterie. Se dau acum 101 salve de tunuri, semnul, că Majestatea Sa Regele a plecat dela palat la Mitropolie.

După terminarea serviciului divin soldații au făcut defilarea obicinuită, iar parlamentarii au plecat la Ateneu, unde apoi la orele 12 sosește și Majestatea Sa Regele, însoțit de Regina și de casa

Ne-am înfăptșit înaltea Conferinței de Pace cu convingerea datoriei îndeplinite și a dreptății revendicării noastre, a căror înfăptuire fusesse recunoscută ca legitimă de Aliații noștri.

Complexitatea problemelor, diversitatea intereselor, împrejurările grele ale lucrărilor și dorința de a pune cât mai repede capăt stărilor anormale din toată lumea, au făcut ca Conferința să nu poată încă împăca toate interesele vitale ale tuturor Aliaților, mici și mari.

Ne aflăm noi înșine astăzi în fața unor probleme, cari cer toată grija noastră, dar cari, cu bunăvoință sunt convinși că vor găsi desalegerea dorită.

Hotărârea noastră restrânsută este de a sta nedespărțiți de Aliații noștri, cu care împreună am sărgerăm pentru triumful dreptății în lume și în acest scop vom face totul pentru a-i convinge, că interesele noastre vitale sunt în acord cu marile interese ale propășirii pașnice în orientul Europei.

Guvernul meu n'a prejudicat delegarea acestor chestiuni. Ele se prezintă întregi deliberărilor Domnilor voastre.

Domnilor Deputați,
Domnilor Senatori.

Prin măsurile înțelepte ce veți lua, veți asigura, odată cu poziționea României-Mari, în raporturile ei internaționale, și interesele noastre din lăuntru.

Sunteți chemați să desăvârșiți organizația constituțională, care trebuie să se întindă pe tot cuprinsul României întregite, ținând seamă de însemnate cerințe, menite să asigure viitorul poporului român și marele seu rol în aceste părți ale Europei.

Pronia cerească se binecuvânteze lucrările Domnilor voastre.

Trăiască România pururea Mare!

Seslenea ordinară a Corpurilor legislative este deschisă.

Mesajul de tron, subscris de Majestatea Sa Regele Ferdinand și de toți ministrii, a fost des întrerupt de aplauzele și ovațiile deputaților și senatorilor. Cu deosebire au fost aplaudate cuvintele referitoare la armată, apoi acelea prin cari se exprimă încrederea, că Aliații vor recunoaște legitimitatea drepturilor României în întregime. S'a strigat în silă și „Trăiască Franța!“, și s'au făcut ovațiuni frumoase și M. Sale Reginei. În ovațiile nesfârșite ale aleșilor neamului românesc de pretutindenea, Regele și Regina, însoțiți de casele civile și militare, au părăsit sala, iar la orele 3 d. z. deputații s'au intrunit în ședință la Ateneu, iar senatorii la Mitropolie, în localul de mai înainte al adunării deputaților.

Ședința camerei a decurs astfel: încă la orele 2 și jumătate sala e plină. În partea stângă sunt liberalii din vechiul regat, progresiștii și independenții, apoi ardelenii, bănățenii și bucovinenii. În dreapta basarabenii, țărăniștii și naționaliștii. Sosește și membrii cabinetului, cu toți ministrii teritoriilor alipite, iar în urmă directorul cancelariei adunării deputaților, d-l Brătescu-Voinești, citește primul articol al regulamentului adunării deputaților, în înțelesul căruia este de ales ca președinte, în mod provizoriu, cel mai în vârstă dintre deputați. Adunarea alocamează de președinte de etate pe d-l Vasile Stroescu din Basarabia, cunoscutul luptător și bine făcător al neamului, pe lângă care se mai aleg și patru notari. D-l Stroescu, ocupând scaunul prezidial, rostește o frumoasă cuvântare, în care spune, că vizul pe care l-am văzut înfăptuindu-se, actul măreț al unirei poporului român

într'un singur stat, este a se mulțumi poporului român, care a știut se ține pept cu bravură și se înfrângă valul barbar năpustit asupra lui, apoi soldaților noștri și aliaților, cari au ingenunchiat forța militară lacomă, pornită pe calea să stîrpească lumea întreagă.

Camera se împarte apoi în secțiuni, pentru verificarea mandatelor și ședința se ridică, anunțându-se cea viitoare pe Luni, 24 Noembrie, la orele 2 și jum. după amiază.

La senat ședința a decurs astfel: I. P. S. Sa, Mitropolitul Pimen din Iși, propune de președinte de vârstă, cerut de regulamentul senatului, pe I. P. S. Sa, Mitropolitul Vladimir de Repta din Bucovina. Senatul primește propunerea cu lungi aplauze. Mitropolitul Repta ocupă scaunul prezidial și adresează senatului o pătrunzătoare vorbire de deschidere, accentuând, că acum, după ce avem o țară mare și bogată, și o armată care strălucește în gloria străbunilor noștri, datoria noastră a tuturor este, de a păstra aceea ce am moștenit și de a lucra din tot sufletul pentru binele neamului.

Se face și aci împărțirea senatului în secțiuni, pentru verificarea mandatelor, și apoi ședința se ridică la orele 4 și jumătate, anunțându-se cea proximă pe ziua de Luni, 24 Noembrie, la orele 2 d. a.

Așa a decurs în București solemnitatea deschiderii primului parlament al României-Mari, care poate în calitate parlamentului unirei tuturor Românilor într'un singur stat național. În cursul săptămânii acesteia se vor face acum verificările deputaților și senatorilor, va urma apoi constituirea camerei și a senatului, prin alegerea președinților, vicepreședinților, notarilor și a diferitelor comisii, iar după terminarea tuturor acestora, guvernul care a făcut alegerile pe baza legii votului obștesc, guvernul de generali, se va retrage, își va da demisia, și se va forma un nou guvern, acum parlamentar. Din frunțașii partidelor cari se vor putea înțelege între ele, ca se ies puterea, pentru că nici un partid nu e atât de mare, nici în cameră și nici în senat, ca sigur se formeze majoritatea, ci noul guvern trebuie să se formeze din mai multe partide reprezentate în parlament. Cari vor fi aceste partide, nu se poate ști și prevedea; al nostru însă, al ardelenilor, ca cel mai mare, va fi la tot cazul între ele.

Extras din ordonanța Nr. 21 și 25.

Comandantul Trupelor din Transilvania ordonează, că

1) Vor fi considerați ca vinovați toți aceia, cari fără rea credință prin localuri publice, în găsi, trenuri, în restaurațiuni, pe străzi, vor vorbi sau vor discuta în orice chip știri, fie adevărate, fie închipuite sau își vor da părerile despre operațiunile de războiu, sau despre situație și mișcarea trupelor, precum și ceice vor critica poruncile date de autoritățile militare sau ori ce alte măsuri cu privire la armata română.

2) Ceice să vor face vinovați de una dintre poruncile de mai sus, să vor pedepsi de judecători militari cu închisoare până la un an și amendă până la 2 mii de Lei.

Când însă faptele de mai sus să vor săvârși cu gând de spionaj sau trădare, pedepsele vor fi cu mult mai aspre, după legile de războiu.

Răvaș politic.

Croații și Sârbii.

E lucru vechiu și bine cunoscut, că Croații nu se prea pot înțelege cu Sârbii. Ziarul „Vaterland“ dela Viena publică acum o corespondență din Graz, în care se afirmă, că mișcarea anti-sârbească crește mereu în Croația și Slavonia. Croații și Slovenii condamná din toată inima politica sârbească, de a provoca războiu contra Italiei și României, țările cu cari Croații și Slovenii vreau să trăiască în cea mai bună prietenie. S'au întâmplat și conflicte, în Zagreb și în Laibach, unde ofițeri sârbi au fost insultați pe străle. Au urmat ciocniri, cu câțiva morți și răniți.

Solie la Londra.

Domnul William Cozens Hardem, consilier la legațiunea engleză din București, a plecat acasă la Londra, după ce participa se la deschiderea parlamentului român, când, la terminarea solemnității a spus următoarele cuvinte: „Țara Dvoastră, care a câștigat războiul, are dreptul să se folosească de roadele lui. Mă duc să spun aceasta și în țara mea.“ Fie-i solia bineprimită acasă, la Londra!

Dela Paris.

Era vorba, că consiliul suprem al conferinței de pace va fi dizolvat și că o altă corporațiune îi va lua locul, dar după știrile ultime venite dela Paris, consiliul suprem rămâne în funcție, până la legarea păcii și cu statele cu cari încă nu e legată. României consiliul suprem i-a adresat în săptămânile acestea mai multe note, în cari cerea subscrierea păcii cu Austria și ratificarea păcii cu Germania, dar guvernul, care a trimis ca primdelegat la Paris, la conferința de pace, pe generalul Coandă, a răspuns, că nu are îndreptățirea să facă subscrierea păcii cu Austria și ratificarea păcii cu Germania, pentru că e un guvern numai de trecere, numit numai pentru facerea alegerilor. Consiliul suprem se fie cu răbdare până la intrarea parlamentului, când apoi corpurile legislative române vor lua în esminare lucrurile și se vor pronunța asupra lor, așa cum vor afla de cuvânta. Pentru subscrierea contractului de pace legat cu Bulgaria, termenul a fost pus pe 27 Noembrie, iar în Ungaria se fac toate eforturile pentru formarea unui guvern, cu care să se poată începe pertractările de pace. Pentru ușurarea stăruinței, trupele române au eșit din Budapesta și s'au retras pe malurile Tisei. În Budapesta și-a făcut intrarea armata maghiară de sub conducerea lui Horthy.

Congresul meseriaşilor.

Raport special.

Comisiunea încredinţată cu pregătirea materialului pentru Congresul meseriaşilor lucrează cu stăruinţă. În ultima şedinţă s'au stabilit principiile generale în înţelesul cărora se vor lua Statutele-tip pentru societăţile de meseriaşi şi statutele proiectatei „Uniuni a societăţilor de meseriaşi“.

Pentru ca să se ușureze lucrările Congresului şi să se poată împlini idealul urmărit de iniţiatori (înghetătorii) acestei frumoase mişcări, dăm publicităţii unele amănunte din vastul program de lucru, cari astfel vor putea fi discutate şi lămurite în sânul societăţilor de meseriaşi.

La scopul organizării sistematice a meseriaşilor români din România-Mare, se vor face Statute-tip pentru toate societăţile de meseriaşi. Astfel fiecare meseriaş prin înscrierea într-o societate îşi câştigă dreptul de membru pentru oricare societate din ţară, fără a mai plăti taxa de înscriere încă odată la caz că-şi schimbă domiciliul. Taxa de înscriere, ce se plăteşte odată pentru totdeauna, va fi de 10 Lei. Cotizaţiunea membrilor ordinari va fi pentru oricare oraş: 1 Leu pe lună; membrii pe viaţă vor plăti o sumă de 50 Lei, iar fondatorii: 100 Lei. Membru ajutat se poate face oricine plăteşte la casa societăţii suma de 10 Lei anual. Membri pe viaţă şi fondatorii vechi vor plăti numai diferenţa între taxa veche şi nouă.

La societăţile de meseriaşi se vor primi ca membri numai meseriaşi. Soţiile şi fetele meseriaşilor vor forma o secţie separată, pe lângă fiecare societate. Pentru localităţile mai mici, unde numărul meseriaşilor va fi prea mic, se va înfiinţa pe lângă fiecare societate câte o secţie pentru economi şi pentru comercianţi, până atunci până când despărţirea se va putea face fără periclitarea intereselor reciproce. Meseriaşii răsculeţi de pe sate se vor face membri la societatea care are sediul mai aproape de domiciliul lor.

Toate societăţile de meseriaşi împreună vor forma „Uniunea societăţilor de meseriaşi români“, care va avea de scop promovarea tuturor intereselor meseriaşilor români din România-Mare. Societăţile de meseriaşi vor contribui la înfiinţarea acestei „Uniuni“ odată pentru totdeauna cu suma de 200 Lei, iar pe viitor vor da pentru ţinerea „Uniunii“ 25% din toate taxele de membru încasate de Societate. Venitele singuraticilor societăţi ca d. e. donaţiuni, încasări din petreceri, teatre, concerte etc., vor rămânea în proprietatea exclusivă a Societăţilor.

„Uniunea“ va fi condusă de un Consiliu de administraţie, compus din 18 membri aleşi astfel, ca fiecare provincie din România-Mare să fie reprezentată prin 2 membri, iar oraşul Bucureşti va alege singur 3 membri. Afara de aceştia se vor mai alege: un preşedinte, un vice preşedinte şi un secretar. Consiliul de administraţie va face serviciile în mod gratuit, retribucându-li-se membrilor numai spesele efective.

Administraţia tehnică a „Uniunii“, se va face prin un „Birou central“ compus din următorii funcţionari:

Director, subdirector, secretar general, 2 secretari de secţie, casier şi controlor. Funcţionarii vor fi salariaţi şi îşi vor dedica toată munca „Uniunii“. Ei vor fi responsabili şi vor sta sub dispoziţiile disciplinare legale.

Pentru ajutorarea membrilor cu credite, cu materii brute şi prime, cu unelte, maşini, precum şi cu alimente cu preţuri mai convenabile, se va înfiinţa în cadrul „Uniunii“ o bancă puternică de acţiuni, care va fi condusă prin „Biroul central“ al Uniunii. Banca aceasta se va îngriji şi de desfacerea produselor membrilor săi, prin aranjarea de expoziţii permanente, prin înfiinţarea de depozite etc.

Biroul central va scoate şi o foaie periodică pentru membrii Societăţilor de meseriaşi.

Paralel, sau în cadrul „Uniunii“, se va înfiinţa şi o „Societate pentru

plasarea ucenicilor“. Problema aceasta e deasemenea de foarte mare însemnătate.

Dupăcum vedem, meseriaşi români din ţara noastră s'au apusă de o muncă foarte frumoasă şi rodnică, atât pentru ei, cât şi pentru întreg neamul românesc. Tot Românul de bine e dator să sprijinească pe bărbăţi, cari au luat asupra lor o sarcină atât de grea: Dl. Victor Tordăşianu, preş. „Reuniunii meseriaşilor români“ din Sibiu şi dl Ioan Băilă, preş. „Reuniunii Andreian“ din Săbeşul Săsesc. Dupăcum suntem informaţi, dl Băilă a intrat la Bucureşti în legătură cu factorii competenţi, cari cu toţi sunt de acord cu înfiinţarea Uniunii, chemată să înbrăţisească pe toţi meseriaşii români din România-Mare, spargând astfel zidurile, cari încă tot continuă a despărţi, pe aproape toate terenurile, pe fraţi de fraţi.

Raportor.

Figuri mari din trecut.

Neagoe Basarab.

Demult, demult, foarte demult, pe vremea când în bisericiţele noastre din Ardeal stăpâna, cu multă nădejde, limba s'avonă, pe când limba românească se vorbea numai prin bordeiele clăcaşilor, prin spărturile munţilor şi inima codrilor, pe vremea aceea trăia în Muntenia un crai înţelept şi plin de credinţă în Dumnezeu şi aşăzările lui sfinte, cu numele Neagoe Basarab. Obârşia şi-o trăgea din un neam de boeri din Craiova, din neamul Basarabestilor. Neam puternic şi bogat, dar tocmai din pucina aceasta dusmanit de mulţi vesini răi şi cu venin în suflet, cari plănuiau zi şi noapte căi şi mijloace să pristăvescă neamul Basarabestilor pentru a pune mâna pe averile lor. Dar credinţa în dreptatea lui Dumnezeu, în lumina faptelor existente, i-a mântuit şi hărnicia deşteaptă i-a ridicat din treaptă în treaptă, până ce Neagoe după multe ispite, după multe încercări şi nevoi, povătuindu-se în toate necazurile şi vijeliile vieţii, de

FOISOARĂ

Cănele mântuitor.

Fine.

Îngândurat se reîntoarce lordul în camera sa, cănele însă remase lângă sac. Servitorul se afla încă tot în stare de ameţeală, pe lângă toate încercările lordului de a-l face să se trezească. Nu peste mult cănele începu se latre şi se auzea, că frage după sine ceva greu. Era sacul, pe care-l văzuse lordul pe treptele stricate. Văzându-şi stăpânul, cănele făcu opintiri puternice pentru a frage sacul de pe trepte în cameră, dar pierderea sângelui îl slăbise şi nu putea să-l mişte din loc. I-a venit lordul în ajutor şi a tras el sacul greu de pe trepte în cameră. Într'aceste s'a deşteptat şi servitorul şi ajută lordului se deslege sacul. Cănele lângă ei şi cu ochii la sac.

O groază mare li cuprinse pe amândoi.

În sac se afla cadavrul unui om omorât. Cămaşa îi era plină de sânge. Capul îi era tăiat, iar cealaltă parte a corpului încă fusese bucăţită, pentru a putea fi băgat corpul în sac. Cănele mirosea cadavrul şi privea cu compăşire la stăpânul său, ca şi cum ar fi voit să-i spună: „Vezi, așa se întâmplă şi cu tine, dacă nu eram eu!“

În casă nu mai era suflet de om. Crăşmarul, crăşmăriţa, servitoarea. cei trei oameni suspecti, toţi au perit. Dar cu ei deodată au perit şi caii din grajd, al lordului şi al servitorului. Făptuitorii omorului au fugit călare, ca se poată fugi mai iute, iar lordul se nu poată ajunge prea curând la vre o comună, pentru a face arătare în contra lor. Până ajunge pe picioare se facă arătare, ei sunt departe şi în plină siguranţă. Aşa gândeau ei, dar nu așa a fost se fie.

Lordul, adevărat, că cu întârziere a putut face arătare, dar din partea organelor publice s'au luat toate măsurile grabnice, ca tăcătorii de rele se fie prinşi. Descrierea

prea exactă a oamenilor nu s'a putut face, pentru-că noapte fiind, iordul nici nu l-a văzut destul de bine, dar s'a dat descrierea amănunţită a cailor furaşi şi pe urma cailor au fost descoperiţi şi criminalii, pentru-că crăşmarul simţindu-se scăpat şi destul de departe de casă, a pus cali în vânzare şi poliţia l'a prins, împreună cu doi dintre tovarăşii sei, arestând şi pe crăşmăriţa şi pe servitoarea. Unul dintre făptuitorii crimei scăpase cu fuga.

Cercetarea a dus la următorul rezultat: În noaptea premergătoare în aceeaşi cameră, în care a fost adăpostit lordul, a fost omorât, în acelaşi pat, un drumeţ, de stare mai bună, iar corpul lui a fost tăiat în bucăţi şi băgat în sac, cu gândul, ca în noaptea următoare sacul să fie dus afară în pădure şi îngropat undeva în pământ. Cei trei oameni, cărora crăşmarul le turna rachiu, aveau să săvârşească munca aceeaşi şi ei aveau să omoare în acelaşi chip şi pe lordul, după înfălegerea avută cu crăşmarul.

poruncile și staturile dumnezești, așezate în sfânta scriptură, a ajuns stăpân peste întreaga țară.

Ridicat pe scaunul cel mai înalt al țării, el nu se arată în fața nimicui trufaș, nici în fața celor mai mici, nici în fața celor bogați și nici în fața celor săraci, căci sfatul Domnului era în inima lui și-l învăța, că trafă roade și perde sufletul omului, cum mânăncă carii copaci și gândacii îi fac fără frânză. Știa că lumea aceasta stă înaintea lui Dumnezeu, cum stă picătura de ploaie în streașina unei case, cunoaște nemernicia acestei vieți și poftele deșarte cari împetecesc omul în lucruri, rele deaceia își îndreaptă privirile sufletului către lumina veșnică către Dumnezeu și în lumina aceasta sfântă își desfășura întreaga sa muncă.

Pe femeile bătrâne le avea ca pe niște mame, pe văduve, ca pe niște surori, pe săraci ca pe niște frați și le da milă să se hrănească și să-și îmbrace goliciunea trupurilor. Chiar și cu cei păcătoși era milostiv și blând și cu osârdie se nevoia și-i îndrepta pe drumul cel bun al credinței și dreptății. Și milostenia o făcea cu curățenie de suflet, cu smerențe și cu cinstea temerii de Dumnezeu, ca nu cumva să se asemene celui ce a făcut livada frumoasă, a pus tot felul de pomi întrânsa, dar apa a lipsit.

Nu răpește cum era obiceiul vremilor și nici nu răvnește la avutul altora; nu nedreptățește pe nime și se ferește a vătăma cu vorbe ori chiar și numai cu privirea pe supușii săi „căci inima omului e ca sticla, dacă o vei sparge cum o mai poți cârpi?”

El pătruns că dragostea și dreptatea naște binele și fericirea omului iar cel ce samănă răutate și ură seceră însuși din aceste burueni ale sufletului.

În toate lucrările lui și ale țării ispitesc și asculta sfatul bătrânilor sfetnici „căci cel ce ascultă sfatul bătrânilor acela nu se va căi, iar bărbatul fără sfat el singur își este învrăjbitor.” Și își cinstea și marea sfetniciei și boierii cei buni și pe toți slujitorii și supușii, cari se nevoiau să îngăduiescă lui Dumnezeu; îi dăruia cu bunățate

ca și ei la rândul lor să-l slujească cu credință și cu teica lui Dumnezeu.

Povața vieții lui era; „nu te nădejdi în puterea ta și va fi ajutorul lui Dumnezeu cu tine. Păzește să nu trecă zi fără rugăcune, căci aceasta aduce lumină în suflet.” Și a privegheat și s'a rugat, s'a rugat și a ostenit în muncă cinstită. S'a ferit de somn și de lene, căci „în somn este mulțime de nălcăci, iar în lene înverzănarea poftelor, somnul îngroașă gândul, lenea îl duce la lucruri de păcat, pe când floarea minții e privegherea întru rugăciune și muncă.” Și a chemat numele Domnului și în vremi de pace și în vremurile cele rele și de grijă și Dumnezeu l'a izbăvit în ziua năzului, iar el, Neagoe, asemenea maralui Ștefan dela Suceava, care acum își odihnește trupul în lespzile dela Putna, și-a revărsat asupra bisericilor și mănăstirilor cu mână largă din prisosul avuției sale. În urma multelor lui umblete răsar biserici frumoase și mănăstiri închinare laudei și măriei lui Dumnezeu. Cele mai frumoase și mai cunoscute sunt: biserica dela Curtea de Argeș, biserică sf. Nifon din Târgoviște și aici în Ardeal cea din Scheiul Brașovului.

Părinte înțelept, nu-și uită să dea o învățătură aleasă oecunului său cu nume de împărat Teodosie, copil fraged, care avea să sprijinească și să grijească moștenirea cea scumpă: țara și norodul. Era pătruns de adevărul că zestrea și puterea cea mai cu temei, prietenii cei mai credincioși, o bunățate și dreptatea lui Dumnezeu, toate celelalte sunt deșarte și amăgitoare iar credința în Dumnezeu ajută și mântuie de toate relele lumii, de toate vârtejările de primejdie și de toate vijeliile dușmane. De aceea îi dă un mănunchiu de sfaturi și povețe scoase din sfânta scriptură al cărei bun cunoscător era, ca să-și îndrepte tot cugetul și toată nădejdea la Dumnezeu, îndemnându-l: „O iubitul meu fiu, cât este de bine a locui omul tot cu Dumnezeu și a putea fi cu dânsul în veci.”

Îi dă totodată și un revas de respiccate învățături tăluite cu multă os-

teneală din scrierile sfinților părinți, cum să se poarte cu boierii și poporul țării și cu dușmanii lui și ai neamului.

Învățăturile acestea într-o mlădi-oasă limbă românească s'au păstrat până în ziua de astăzi sub numirea „învățăturile lui Neagoe Vodă Basarab către fiul său Teodosie.”

Pentru ca să ne întărim sufletele și luminăm mințile cu înțelepciunea acestor învățături, cari ne vin din negura vremurilor de la un crai românesc și pentru ca să gustăm din o frumoasă și veche limbă românească, credem că e bine să aducem din când în când din această aleasă dar necunoscută carte.

T. Dumbravă.

Scrisori către un tată.

Dragă prietene!

În scrisoarea de față volec să-ți arăt unele greșeli, ce le săvârșesc părinții față de învățătorul copiilor lor.

După cum bine ști, învățătorul este încredințat la începutul anului școlar câte 60—80 de școlari. Fiecare dintre părinții acestora vrea să facă din copilul său om de omenie și după cel 6 ani de școală, să lase și eu puțină carte.

Tot acest lucru îl vrea și învățătorul. Pentru a putea ajunge acest scop, el întru buințează două mijloace: învățământul și disciplina, cari nu pot fi unul fără altul.

Acum, să-ți închipui, că nu toți copiii s'au împărțit în casa părintească de o creștere cum se cade, ci o parte mare din ei vin la școală cu câte și mai câte apucături rele, așa, că școala la începutul anului, în zilele prime, e un adevărat bâlcu. Acest lucru se observă mai cu seamă în acele școli, unde învățătorul în acești 5 ani din urmă n'a ținut prelegeri, îndeplinind serviciu militar. Acolo disciplina lăasă într'adevăr foarte mult de dorit. Pentru că în trecut cum un popor disciplinat întru înțează în mod binefacător asupra generației ce o urmează, — așa și o școală cu disciplină bună întru înțează pe cei ce o cercetează ca începători. Nefiind însă disciplină în cel mare, nu poate fi nici în cel mic.

Dorință.....

Când soarele apune,
Când stelele răsar,
Sub cort eu din ploară
Doresc să plâng amar.

Se jur că omenirel
Mai mult să nu-ți dau glas,
Și 'n liniște de dansa
Se 'ntău un bun rămas.

Se cântă la păsărele
Din luncă și din crâng,
Și lor să-le spun tatna
De ce sunt trist și plâng.....

Aducă rămurele,
Arance-le pe foc,
Iar dacă 'ntău gat povestea
Le cântă și lor de — foc.

Și cânt, se joacă într'una
Să facă un joc vestit, —
Iar când va sfinți luna
Se plece la adormit.

Atunci prin zare vină
Măstrele din munți
Și eu se plec cu ele
În focuri ca la nunți.

Și peste vânt și codrit
În munți se mă opresc,
Acolo 'ntău sape groapa
Ca 'n veci se odihnesc.

S.

Orbe înțelepte.

A asculta de aceea ce dictează mintea și nu de aceea ce dictează inima, înseamnă a asculta de Dumnezeu, pentru că mintea e călăuzătoarea divină a omului, între toate împrejurările, în calea pe care o face în viața de pe pământ.

Crășmarul, crășmăria și cei doi oameni prinși, au fost îndecași la moarte și executați. Al treilea nu a mai putut fi aflat. Servitoarea a primit o pedeapsă mai ușoară, pentru că vinovăția ei a fost mai mică. Leșinarea servitorului lordului venise din pricina sacului cu cadavrul. El văzuse oamenii în jurul lui, sfătuindu-se, că oare să-l ducă întâi, apoi să omoare pe lordul, sau să-l omoare pe acesta întâi, și atunci să ducă deodată amândouă cadavrele?

Lordul a fost adânc impresionat de credința cânelui său, care în scurtă vreme s'a vindecat. Nu l'a mai lăsat depe lângă sine, ci-l considera ca pe mântuitorul vieții sale, ceea ce a și fost, cu toate că în marea sa mânie îl condamnase cândva la moarte și dase poruncă servitorului să-l împuște. Și nu numai lordul, ci familia întreagă a lordului se purta cu cea mai mare prevenire față de deșteptul și credinciosul câne, până la moartea acestuia, care a urmat târziu, după mulți ani, din cauză de bătrânețe.

Deasemenea nu se poate ținea din clipină în o școală cercetată de un număr prea mare de copii.

Totuși învățătorul îi stau la îndemână fel și fel de mijloace, prin cari se încearcă și treburile să susțină ordinea în școală.

În unele cazuri extraordinare aplică și pedepse corporale.

Acest mijloc îl pune apoi pe bietul învățător pe picior de războiu cu părinții copiilor. Să vedem unele cazuri.

Unul școlar l-a splică o pedeapsă corporală meritată. El nu s'a bucurat nici acasă de o creștere cum se cade. Ce se întâmplă? Se duce și spure tatălui său în gura mare, că învățătorul l-a bătut. Un părinte necotit ce face? Își mângăie copilul cu cuvinte că cele următoare:

— Noa las că mă întâlnesc eu cu învățătorul și-i spun vreo câteva.

Alți tătă, mai lute la sânge, ascultând și de înderjirile femeii sale, pleacă înfuriat la școală. Aici se află o bună cu învățătorul, în fața copiilor, și dacă învățătorul nu-l poate arunca afară, a isprăvit-o pentru totdeauna cu autoritatea (viză), ce o avea înaintea copiilor săi.

Urmările sunt din cale afară de triste, nu numai pentru învățător, dar pentru toți copiii încredințați lui, pentru mai mulți ani de-a rândul.

Cred că datorința societății este, nu numai de a încunaja astfel de greșeli, dar de a împiedeca și pe alții, de a le face.

Ou bine, V. Zdrenghia.

Banchet la Palat.

Ofițerii din armata română, cari s'au distinși în mod deosebit în cursul războiului, au fost decorați cu ordinul „Mihail Viteazul”, — o cruciuliță frumoasă albastră. La oclaltă 318 de ofițeri români poartă pe piept acest ordin înalt. Pe toți excepția, Maiestatea Sa, Regele Ferdinand, l-a chemat în ziua Arhanghelilor Mihail și Gavril la prânz comun la palatul regal din București. S'au prezentat 250. În prezența acestora s'a mai acordat ordinul „Mihail Viteazul” încă la 7 ofițeri români dintre aceia, cari s'au distinși prin purtarea bravuroasă în luptele dela Tisa. La banchet, Maiestatea Sa, Regele Ferdinand, a rostit vorbirea următoare: „Camari zi! Ne am străns astă seară la oclaltă toți aceia, cari purtăm cruciulița albastră a lui Mihail Viteazul. Pe noi toți ne leagă o camaraderie specială, o frăție, care trebuie să existe și atunci, când nu mai purtați halasa militară. Noi toți ne strângem în jurul unei idei, în credința și două cuvinte: Dumnezeu și spada mea! În numele acestei albastru cruciulițe vă zic, să trăiți!” — A vorbit apoi generalul Prezan, șeful statului maior al mareului câmp general și după el ministrul prezident, generalul Vălculescu, care a toastat pentru Regina și pentru Principele Carol, care-și face datorita și acuma la front.

Harta României-Mari

cuprinzând toate noile ținuturi locuite de Români, cum și granițele țărilor mărginașe, se află de vânzare la

Librăria „FOAIA POPORULUI”
Sibiu, Str. Măcelariilor 12.

Informațiuni

Greva tipografilor.

Cetitorii noștri de patru săptămâni vor fi așteptat foata cu nerăbdare și nu vor fi putut afla, care e pricina, de nu o primesc. Iată, le-o comunicăm noi acuma. Cauza a fost aceea, că culegătorii tipografilor dela toate tipografiile din Sibiu au cerut urcare de plată, care însă nu li-s'a acordat din partea patronilor, din care motto apoi tipografi s'au pus în grevă, n'au mai lucrat. Nu s'a scos nici o foate și nu s'a putut tipări nimic în aceste patru săptămâni în Sibiu. S'au ținut mai multe pertractări între culegătorii tipografilor și patroni, dar niciodată nu s'a putut ajunge la înțelegere. În sfârșit Sâmbătă, săptămâna trecută, părerile s'au cam apropiat unele de altele și culegătorii tipografilor au putut se promite, că în săptămâna aceasta se vor apuca de nou de lucru. Și de fapt, cu începere de Luni se muncește tarâșt din greu în toate tipografiile din Sibiu. E de dorit, ca înțelegerea de acuma dintre tipografilor și patroni se fie definitivă și cât se poate de lungă.

Decoraji. Dl George Gherghel pentru serviciile date în anul Siguranței Generale, ca șef conducător la Serviciul (Brigada) Sibiu, a fost decorat de Maiestatea Sa Regele cu Coroană Românei în gradul de Cavalier, iar dl Iuliu Mila secretar la același serviciu cu „vârtute și bărbăție”.

Stampilarea coroanelor. În cursul săptămânilor în cari s'am putut scoate foata din țipar, întregul Consiliu dirigent s'a mutat din Sibiu la Cluj. Între resorturile, cari mai pe urmă au părăsit Sibiu, pentru a se streama la Cluj, este și cel al finanțelor, care cu ocazia mutării a încheiat și stampilarea coroanelor, nimicind toate stampilele avute, astfel că acum nu se mai poate face nici o stampilare. Publicul este avizat deci, să nu facă drum zadarnic la Cluj, cu bancnote austro-ungare nestampilate, pentru că la nici un caz nu se vor stampila. Resortul finanțelor a încheiat și socotelile bancnotelor stampilate și s'a constatat, că spre stampilare au fost prezentate pe întreg teritoriul supus Consiliului dirigent hârtii în valoare de trei miliarde, 247 milioane și 63 mil de coroane.

Universitatea din Cluj. Profesorii din vechiul regat, cari primiseră se fie trecuți, fie și numai provizoriu, la Universitatea din Cluj, au sosit la începutul lunii acestei în Cluj și și-au început prelegerile. Deschiderea solemnă a Universității din Cluj era să se facă la 1 Decembrie, ziua în care s'a ținut și memorabila adunare națională în anul trecut la Alba-Lula și încă în prezența suveranilor, dar din motivul, că Universitățile străine nu pot participa la serbările proiectate, din scurtarea timpului, inaugurarea a fost amânată pe 1 Februarie 1920.

Noul Metropolit al Blajului, Părintele Dr. Vasile Suciu, alesul și întăritul Arhiepiscop și Metropolit al Bisericii greco-

catolice române din Ardeal, a fost săptămânul trecut la Sibiu și a depus jurământul de fidelitate în mâinile Maiestății Sale, Regelui nostru Ferdinand, în prezența factorilor competenți. După cum aflăm, încurând se se urmeze acum și sfârșirea întru arhierou a noului Metropolit al Blajului, act pe care-l vor sevârși cei trei episcopi dela noi al Bisericii greco-catolice române: Dr. Dănil Radu, Dr. Frențiu și Dr. Hossu.

„Renășterea Română”, ziarul de război care apărea în Sibiu până la izbucnirea grevelor tipografilor, s'a mutat la București și acum se tipărește acolo. „Patria” s'a mutat la Cluj, „Renășterea Română” la București, iar Sibiu a rămas de nou fără foale de zi românească, probabil fiindcă ară două ziare de zi — germane.

Tîrgul de mădele de mărfași, despre care am fost scriis la timpul său, că se va aranja în Timișoara, s'a deschis, după cum ni-s'e scrie, în 23 Noembrie și va fi închis în 30 Noembrie. A fost foarte succes și a fost bine cercetat. Au venit mulți vizitatori și din vechiul regat.

† Alexandra Vlahuță. Cu multă părere de rău înregistrăm dureroasa știre, venită din București, că postal și scriitorul Alexandra Vlahuță, directorul ziarului „Dacia”, a adormit lin în Domnul, Miercuri săptămâna trecută, în zorile zilei, în vârstă de 61 ani. Înormântarea l-a făcut Vineri în prezența unui public foarte numeros și ales. Multime de coroane frumoase au fost depuse pe sicriul decedatului și multe vorbiri s'au rostit, la casa mortului și la biserică Vărlon. O frumoasă cunună a depus pe sicriul dispărutului și partidul național român dela noi, în numele cărui apoi defunctul a fost parantat prin gîsul domnului ministru Dr. Alexandru Valda Voevod.

Comemorarea lui Mihail Viteazul. Vineri, în ziua Arhanghelilor Mihail și Gavril, s'a oficiat la biserică Mihail Vodă din București un se viciu religios (parastas) pentru pomenirea și odihna sufletului mareului domn român Mihail Vodă Viteazul. După amiază a fost apoi sădintă festivă la „Academia Română” unde domnul profesor N. Iorga a vorbit în fața unui public foarte ales și numeros despre chipul cum s'a oglindit marele Voevod Mihail în diferitele generații până la noi. Contemporanii lui Mihail nu l'au înțeles și nu l'au iubit, mai ales boerii, cu cari Mihail era foarte aspru. Constată dl Iorga, că Mihail e întru chipul unei covârșitoare a forței neamului. Cere, ca chipul lui se fie împărțit în sute de mii exemplare, pentru a fi pildă vie, mai alexinerimei!

* America nu ratifică. După lungi discuții, Senatul american, care avea servat tratatul de pace legat cu Germania, a făcut mai multe rezerve la acest tratat și când era să se pronunțe asupra ratificării tratatului, fie cu rezerve, ori fără rezerve nu s'a putut obține majoritatea necesară, cerută de constituție și astfel senatul a fost prorogat pe timp nedeterminat, rămânând ca ratificarea păcii cu Germania să se facă în viltorea sesiune a senatului.

Desființarea cenzurei. În urma unei hotărâri a Consiliului de miniștri din București, cenzura scrisorilor simple și recomandate a fost desființată din partea direcției generale a poștelor, cu începere din 23 Noembrie. Oare numai pentru vechiul regat, ori apoi și pentru ținuturile alipite la regat?

„Cartea verde”. Guvernul nostru central din București scoate din tipar o „Carte verde”, în care vor fi publicate toate actele diplomatice, referitoare la pacea cu Germania și cu Austria și anume, în scopul, ca membrii parlamentului, deputații și senatorii, să fie puși în poziția de a cunoaște în mod amănunțit tot ce s'a petrecut la Conferința de pace, pentru-ca apoi în plină cunoștință de cauză să se poată toți pronunța în chestia semnării ori neșemnării păcii.

Procesul lui Apáthy. Profesorul maghiar din Cluj, Dr. Stefan Apáthy, a fost condamnat de către Curtea marțială din Sibiu, în primăvara anului acestuia, la cinci ani închisoare grea, pentru uneliri în contra statului român. Curtea supremă militară din București, la care s'a făcut apel în contra sentinței de condamnare, a luat în examinare actele procesului mai septămăna trecută și a cassat (olmicit) sentința Curții marțiale din Sibiu fără a mai trimite pe acuzat în fața altei judecătorii. Prin urmare, profesorul Apáthy e achisat (scos de sub pedeapsă).

Foale fotografiate. Nu numai la noi, ci și în America s'au pus în grevă categoria tipografilor, din care cauză nu apar nici acele gazetele. O foale săptămânală, foarte răspândită, a apărut însă totuși, în o formă nouă. Intreaga foale a fost adică scrisă cu țesătura și apoi paginile singurate au fost fotografiate în multe exemplare și împărțite publicului. Cine știe, dacă pe calea aceasta nu se va ajunge la o invenție, care se facă în viitor de fricos tiparul, foarte micșoros și totuși foarte scump, încât face cu totul imposibilă tipărirea de cărți?

Mărimii trecătoare. O foale din America aduce chipul lui Trozcki, de pe vremea, când era un biet scriitor de gazete, vecinic hălăduind și îmbrăcat în halne slabe, iar alături chipul său de acuma, când e dictator al Rusiei și rostește vorbiri din balconul palatului în care locuiea țarul. Un alt chip ne arată pe polonul Paderewski, ca sîrac dascăl de pian și acuma ca președinte al republicii polone și iarăși un alt chip e al lui Ebert, modestul șeful de curelar, care astăzi e președintele republicii germane, și așa mai departe, tot mărimii crescute peste noapte. Dar toate acestea sunt mărimii trecătoare, despre care istoria va avea foarte puțin de însemnat, pentru că mărimii cele adevărate, care ele fac istoria, sunt cele formate singure, din propria lor deșteptăciune și hărnicie, cum e un N. Iorga, un Iuliu Maniu, iar nu acelea, pe cari roata norocului le scoate la suprafață, pentru-ca la momentul dat să-le arunce iarăși acolo de unde le-a luat, în troaca uitării și a nimiculciei.

Descoperirea Americii. Implîndu să patruzute de ani dela descoperirea Americii prin Cristofor Columb, regele Spaniei, în-cunjurat de membrii guvernului său, a prezidat la parlament inaugurarea unei comemorări splendide a acestui mare eveniment de acum patruzute de ani. În cursul acestei sădlate solemne parlamentare, regele Spaniei a scris un decret regal, prin care se hotărăște, ca ziua acestei însemnate a descoperirii Americii din partea unui Spaniol să fie celebrată în toate țările ca poporațiune spaniolă și de limită spaniolă ca o zi de sărbătoare națională. A fost apoi o defilare solemnă a poporațiunii în fața regelui, purtându-se în frunte bastul lui Cristofor Columb. De ce însă așa târziu? Întrebăm noi, cel din depărtare. America a fost doară descoperită de Columb în anul 1492, deci cele patruzute de ani dela descoperirea ei s'au împlinit cu mult mai de mult, nu în zilele de astăzi!

Ciuma la Constantinopol. S'au constatat mai multe cazuri de ciumă la Constantinopol, din care motiv, cu începere dela 12 Octombrie, călătorii cari vin din Constantinopol nu pot intra în România decât prin portul dela Constanta, unde vasele vor fi supuse tuturor măsurilor cerute de convențiunile sanitare, iar călătorii vor sta zece zile sub supraveghierea medicilor oficiali. Întrebăm în țară a cetelor mari de lucrători, emigrați etc. este sperită.

Aviz. Cu ocazie vă rugăm să binevoiti a dispune să se publice în toate zilele, că pentru teritoriul de dincolo de Tisa nu mai sunt valabile biletele de libera circulație ci trebuie scoase pașapoarte ca și pentru strălănatate. Comandantul Pleții Sibiu.

Împărțirea de benzină. Toți aceia cari au înținat la oraș cantitatea de benzină de care au nevoie, să-și la în primire asemănările de benzină dela oficiul orașenesc de aprovizionare de alimente. Magistratul.

Poșta redacției.

Domnului V. St. în D. Am primit articolul de care întrebă, dar nu l'am publicat și nu-l publicăm, din motivul că ideile dezvoltate sunt vechi și de mult cunoscute și mai ales din motivul, că astăzi și mâine și încă multă vreme, alte chestii mai arzătoare vor trebui se preocupe opinia publică, nu aceea a mutării capitalei. Știm foarte bine, că de mult e gata planul regulării Dâmboviței și a legării ei cu Dunărea și cunoaștem și pedecile, cari se pun în calea realizării acestui plan. Dar pentru aceea capitala are se rămână multă vreme cea de acuma, orașul București, iar dacă va fi să se mute cândva altundeva, nu articole de ziare au se determine locul unde să se mute, ci interesele mari economice și culturale ale statului român.

Președintelui I. A. M. în V. Prea grele întrebări ne pui la cari zău de putem răspunde.

Poate că nici aceia nu și-ar putea răspunde, pe cari îi privește. Dar uite cum stau lucrurile. Astăzi, în era deplinei libertăți, fiecare om are dreptul se întemeieze partid politic și să-l boteze cum voește. Atârnu apoi dela numărul celor ce se înrolează sub steagul lor, dacă partidul are drept de existență sau nu. Și iarăși fiecare om are dreptul se scoată foale și să-și dea numele care-l place. Atârnu apoi dela public să o sprijinească, ori nu. Dacă e sprijinită, cetăție și plătită, are drept de viață. Dacă nu, va adormi în Domnul, mai curând ori mai târziu, fie-i numele ori-cât de frumos și de ademenitor.

Abonatului de sub numărul 314. Te plângi, că ai plătit sarea cu 1 cor. 60 și petrolul cu 7 cor. 50 la comerciantul din sat. Dar pe alte locuri petrolul s'a plătit și cu 20 cor. și oamenii au fost bucuroși că l'au căpătat. Astăzi, negustorul nu mai poate vinde marfa așa cum o cumpără, adăugând la preț numai un câștig mai mic, ci trebuie se soțotească în prețul mărfurilor și se încaszeze dela cumpărători și cheltuielile cele mari pe cari le are cu aducerea mărfurilor acasă. Gân-dește-te numai bine, că oare butoiul de petrol, îl duce cineva și astăzi dela gara D-voastră până în satul cam îndepărtat de gară pentru 2—3 coroane ca mai înainte, ori va cere 50—60 coroane? Ki bine, cheltuielile acestea cumpărătorii trebuie să le plătească. Arătare nu poți face nici unde.

Domnului Ioan Pascu, în Gh. Școală de care ai trebuință și de care întrebă, se află în Cluj. E școală industrială de fer și lemn. Anul școlar se va fi început însă și acolo, ca pretutindenea și se poate că acum bălățul nu va mai fi primit. Cearcăți însă norocul și înaintează rugare la Consiliul Dirigent, Resortul de culte și instrucțiune publică în Cluj, ca se și-l primească și dacă ești sărac și poți dovedi aceasta cu atestat dela comună, se poate că și-l primească ca bursier, dela comună, se poate că și-l primească ca bursier, adică pe cheltueala statului. Înaintează însă rugarea cu grabire.

Soldatului Vasile O... E înduioșătoare poezia D-tală despre felul cum ai petrecut zilele Nașterii Domnului pe pământ strein, aflându-se în captivitate, dar nu e scrisă astfel, ca să o putem publica. Nu fiecare poate se face versuri. Mulțumește lui Dumnezeu, că și-a ajutat de ai trecut în pace peste acele zile grele.

Toamna. Poezia trimisă cu observarea, că ar fi „la gustul tinerimeii noastre române” e bună și ar putea fi publicată, dar avem bănuială, că nu e compusă de D-ta, ci ai copiat-o numai de undeva, din vre-o gazetă, sau carte, ceea ce nu e permis. La gazetă se trimite numai lucrări cește din mîntea proprie.

Abonatului de sub N-ru 12978. Lucrurile despre cari ne scrii ne-au intristat foarte mult. N'am fi crezut se fie și printre oamenii noștri cumpătați de aceia, cari se însufleșesc pentru stările destrăbălate de lucruri din Rusia, pe cari le deplâng acum atât de mult Ungurii, fiindcă și ei au crezut că pe calea aceea se vor putea feriici. În foale însă nu putem să-i dojenim pe respectivi, ci dacă lucrurile așa stau, cum ne scrieți, faceți arătare în contra lor la organele stăpîuirii, cari vor pune imediat la răcoare pe acei „apostoli răuvoitori ai poporului”, cum cu drept cuvînt îi numiți.

Redactor responsabil: Nicolae Beșteș
Editura și tiparul: „Tipografia Poporului”
Cenzurat de: Bratu.

No. 513/919

Publicațiune.

Comuna Cărpiniș (plasa Mer-cures) dă în arandă pe 3 ani carciună comunei prin licitațiune publică, care se va ținea Dăm-bi-nă în 30 Novemvrie 1919 la 2 ore p.m. în cancelăria comunală.

Prețul strigării 1400 Coroane.
Cărpiniș, la 15 Novemvrie 1919.
Primăria comunală.

Lăzi

În diferite mărimi și cu prețuri convenabile se află de vânzare la „Tipografia Poporului” în Sibiu, strada Măcelarilor 12.

Aviz.

Regimentul 36 obuziere dorește a arenda în împrejurimele Sibiu-ului un loc pentru cultivarea zarzavaturilor în întindere de circa 4 jugăre pe timp de un an. Terenul să aibă apă curgătoare în apropiere.

Proprietarii să vor adresa la Comandamentul sașunimilului Regiment. Comand Regimentului Colonei: (ss) Păiu.

Vin de masă

excelent, cu 14 coroane litral, iar pentru revanzători potrivit mai ieftin, cu butea gata de transport 12 coroane litral, se află la M. Paulini, Sibiu, Piața mică No. 8.

Cine știe ceva ?

despre Gedson Sălagila, a servit în Rgt. 23 de honv. și a fost prizonier în Rusia, să în cunoștințe pe Ana Gedson, Sălagila, din Arpașul de-Jos, jud. Făgăraș.

Hârtie

maculatură, de gazete și cărți, bună de pachetat în prăvălii sau ori-unde, se află de vânzare cu chilogramul, în cantitate și mare, la Librăria „Foaia Poporului”, Sibiu strada Măcelarilor Nr. 12.

Cartea

REGULAMENT pentru jandarmi

se afla de vânzare la Librăria „Foaia Poporului”, Sibiu, strada Măcelarilor No. 12.

Un tăurel

de vacă de un an și 8 luni, cu fruntea albă, crescut vara în liber la pășune, iar iarna nutrit numai cu fân și pale, în privința gônituului taur de prima clasă, să află de vânzare la N. Stănculescu în Vlădeni, țara Oltului de mijloc.

Recvisite de scris:

Penițe, tocuri, creioane, gumii de șters și arabic, caete pentru școală, cerneală neagră și roșie, tampoane, diferite hârtii de scris, precum și tot felul de recvisite pentru școală și cancelarie, — foarte mare alegere în ilustrațe frumoase (Vederi din Sibiu, porturi naționale de tot felul, ilustrațe artistice, vederi diferite, etc. etc.), se află la

Librăria „Foala Poporului“ Sibiu, strada Măcelarilor No. 12.

No. 952/1919.

Publicațiune.

Comuna Avrig esarează pe calea licitațiunei publice, ce să va ținea în 29 Noembrie 1919 la 8 ore a. m. cârciuma comunală pe periodul dela 1 Ianuarie 1920 până la 31 Decembrie 1922.

Prețul strigării: 10000 cor.

Condițiunile mai de aproape să pot vedea la primăria comunală, Avrig, la 11 Nov. 1919.

Primăria comunală.

No. 675/919

Publicațiune.

Subscria primărie comunală face cunoscut cumcă își va esarândă crâșma comunală prin licitație publică și feră în scris, la 30 Noembrie 1919 d.a. la 3 oare pre anul 1920—1922.

Prețul strigării: 600 cor.

Condițiunile de licitație să pot vedea în cancelaria notarivă din Șelca mare în oarele oficiorse.

Calvasar, la 2 Nov. 1919.

Primăria Comunală.

No. 674/919

Publicațiune.

Primăria comunală din Șelca mare face cunoscut că își va esarândă în licitație publică și oferte în scris hotelul comunal pre anul 1920—1922.

Prețul strigării 2000 cor.

Licitația se va ținea la 30 Nov. 1919 d.a. la 3 oare în cancelaria comunală. Condițiunile de licitațiune să pot vedea în oarele oficiorse în cancelaria comunală.

Șelca-mare, la 26 Oct. 1919.

Primăria Comunală.

Ioan Căruț din Apoldul Mic

maestru de fântâni se oferă să saps și să construiască tot solul de fântâni și lucrări la apeduct și alte lucrări din branșa aceea. Doritorii să se adreseze lui.

D-soara LENUȚA ȘANDRU
din Crăița și
d nul IONEL FLOAȘIU
din Galeș
Iogodji.

Cine știe ceva?

despre George Gălea Rgt. 23 Inf. Comp. 12 din Porcești, care a luptat în Galiza să înștinteze pe soția dânsului Elisabeta Gălea, comuna Porcești No 68, județul Sibiu.

2 ucenici

dela 13—16 ani se primesc la frauzelaria Ioan Schiopolu, în comuna Borgoprund, jud. Bistrița-Năsăud.

Un căruț alb

de copil, cu cobâr alb, cu roate de gumii, se află de vânzare la Lina Bulea, Sibiu, Holzgasse No. 14.

2-3 învățăcei

se primesc în prăvălia de manufactură și coloniale

I. Gomșa & Fiu, Seliște. Preferiți sunt cei cu școale gimnaziale sau civile. Condițiunile după învolală.

Convocare.

P. T. Domnil membri ai înșotirei de Consum din Porumbacul-de-joa, județul Făgăraș, se convoacă la adunarea generală ordinară, care se va ținea în 8 Decembrie n. 1919 la 10 ore înșinte de amezai în sala școlară gr. ov. din loc cu următoarea.

Ordine de zi:

1. Oustitulrea rdunării, constatarea membrilor prezenți.
2. Raportul direcțiunii.
3. Prezentarea bilanțului pe anul 1918 și davea absolutorului direcțiunei și comitetului de supraveghiere.
4. Impărțirea profitului curat.
5. Alegerea comitetului de supraveghiere conf. §. 39 din statutu pe un period de 3 ani.
6. Eventuale propuneri și interpelări.

Membri cu finea anulul 1918 au fost 374.

Numărul Quotelor au fost 745.

Valoarea nominală a gintel C. 10.

Capital subscris C. 7450.

Pentru cazul că numărul membrilor nu ar fi suficient conf. §. 25 pentru aducere de concluze valide, prin această se convoacă o altă adunare generală patru ziua de 15 Decembrie n. 1919 tot la orele 10 ante meridiene în sala școlară gr. ov. din loc cu această ordine de zi când să vor aduce concluze valide fără considerare la numărul membrilor.

Porumbacul-de-joa, 12 Nov. 1919.

Dim'itrie Măudereț,
președintele direcțiunii.

La firma
IOAN COMȘA & FIU
din Seliște
se află de vânzare o cantitate mai mare de
≡ slănină albă sărată. ≡

CUIE DE DROT!

Cuie de lași, cuie de pîlant, cuie pătrate pentru șindile etc. etc.
20.— Cor. pro Kgr.

Cu prețurile acestea ieftine primesc numai abonații „FOII POPORULUI“ cuiele dela

Despărțământul mașinelor al Reuniunei econ. sășești ardeleni
Sibiu, Strada Sărei Nr. 22.

Altoi de viță americană

de prima calitate, soiurile cele mai bune, se pot procura dela

Frații Konnerth
Mediaș (Enkeschdorf).

„MERCUR“

Bancă și întreprindere gen. de Comerț
SIBIU, Strada Cisdălei No. 49.

Casa de schimb

cumpără și vinde
efecte publice la
cursul zilei. Pro-
vincia prin corespo-
dență telegrafică.

Adresa teleg.: Mercurbank Sibiu.

SECȚIA DE MAȘINI

a Reuniunei Economice Sășești Ardeleni

Birou și magazine : **SIBIU** Adresa telegrafică :
STR. SĂREI No. 22 **MASCHABTEILUNG**

are în depozit: tot felul de pluguri, grape, mașini de sămănat, mașini de sfărâmit cucuruz, mori de napi și de poame, mașini de tălat paie, și toate celelalte mașini și unelte pentru economie. Apoi: Sape, lopești, potcoave, țeseli, cuie pentru potcoave, lămpi de lipit metale, plăci de poleit, pompe, furci de gunoier, vedre de apă țincuite etc. Șine de tren folosite potrivite pentru traverse. Carbide în orice cantitate, firuis, uleiuri de mașini, unsoare Tovotte, oleiu de rapiță.

Depozit principal pentru România-Mare a Fabriciei de pluguri RUD. SACK și al firmei americane MAC CORMICK.

Tuturor cari ui-se adresează le răspundem prompt, detaliat și gratuit.

Se caută depozitari pentru localitățile mai mari ardeleni și pentru părțile ungurești alipite de Ardeal.

Numai în 24 de oare se lucrează

O pereche ghete după măsură
fasonul cel mai nou

Reparaturile se efectuează momentan.

Str. Fingerling No. 1

PASKUJ, HORZSA, ORBAN și SZÁSZ.